

Suomen
urheilun
eettinen
keskus
SUEK ry

*Finnish
Center for
Integrity
in Sports
FINCIS*

Reilusti paras
samalla puolella

Suomen urheilun eettinen keskus SUEK ry

Toimialat

▶ Antidopingtoiminta

▶ Katsomoturvallisuuden ja -viihtyvyyden edistäminen

▶ Kilpailumanipuloinnin ehkäisy

▶ Urheilun eettisen pohjan vahvistaminen

Keinot

Koulutus ja viestintä

Dopingvalvonta

Kansallinen ja kansainvälinen yhteistyö ja vaikuttaminen

Tutkimukset ja selvitykset

SUEKIn Arvot

- Luotettavasti
- Oikeudenmukaisesti
- Yhdessä

- Arvoja pyritään toteuttamaan kaikessa toiminnassa niin testaamisessa kuin hallinnossakin

Mikä on mielikuvasi antidopingtyöstä ja dopingvalvonnasta?

**Muistatko, millainen oli
mielikuvasi n. 20 vuotta sitten?**

Dopingvalvonnan ja -testauksen muutos 2002-2019

- 2001 tapahtumien tiimoilta oli urheilussa vastakkainasettelua
  - > antidopingtyö ei ollut suuressa arvossa – ymmärrettiin sen välttämättömyys
  - > Urheilijoiden ja heidän lähipiirin suhtautuminen testaukseen ei ollut myönteistä
- Uusi organisaatio Suomen antidopingtoimikunta ADT ry
- ISO 9001 laatujärjestelmä
  - > SUEK on ainoa urheilujärjestö Suomessa, joka noudattaa ISO -järjestelmää
- Koulutus ja viestintä pääosassa asennemuutosta tehtäessä
  - > Koskaan ei olla valmiita, uusia urheilijoita tulee koko ajan, ohjeistukset muuttuu, maailma muuttuu jne.

Urheilun uskottavuus - Yhteinen ja yhtenäinen säännöstö

- 2000 alussa Maailman antidopingtoimisto WADA teki yhteiset säännöt koko maailman antidopingtyölle
- Yhdenvertaisuus asuinmaasta (ja lajista) riippumatta

Kansallinen aktiivinen antidopingtoiminta

- Kansallinen antidopingsäännöstö
- Lajiliittojen ja urheilujärjestöjen antidopingohjelmat
  - > Määritetään vastuut ja toimenpiteet, mitä antidopingtyön hyväksi tehdään
  - > Vaikutus valtionapuun
- Yhteistyö
  - > Hyvä yhteistyö sekä myönteisissä että vaikeissa asioissa

Urheilun uskottavuus – Yhteinen ja yhtenäinen säännöstö

- IPC:n luokittelusäännöt, luokittelukoodi
- *Se, että luokittelu perustuu faktoihin eikä mutuun, on paralympialiikkeen uskottavuuden kannalta aivan keskeistä. Suomen tuleva menestys puolestaan riippuu siitä, onko meillä tarpeeksi luokitteluosaamista. (Aija Saari)*

Kansallinen aktiivinen luokittelutoiminta

- Yhteinen säännöstö
- Lajiliittojen ja urheilujärjestöjen luokittelutoiminta
  - > Vaatimus tulee säännöstöstä, koskee kaikkia paralympialajeja ja osaa vammaisurheilulajeja
    - Kansallisesti koskee kaikkia lajeja
  - > *Osaksi lajiliittojen ja urheilujärjestöjen ”Eettisiä ohjelmia”?*
  - > *Keppi ja porkkana – osaksi valtionapujärjestelmää*
- Hyvä yhteistyö
  - > Paralympiakomitean vastuulla toimintaympäristön luominen – aktiivinen luokittelijaverkosto – vastuuhenkilöiden löytäminen jne.

Koulutuksen ja viestinnän merkitys

- Avoimuus ja näkyvyys
- Toiminnasta tehdään tunnettua urheilupiirissä
  - > Luokittelusta löytyy faktatietoa
  - > (Toistuva) Luokittelu nähdään osana urheilijan uraa
  - > Luokittelu koetaan myönteisenä tapahtumana, vaikka lopputulos ei olisi haluttu
- Toiminnasta tehdään tunnettua myös yleisölle
  - > Tarinat

Luokitteluprosessi tutuksi

- Urheilijoilla on oikeus (ja velvollisuus) tuntea luokitteluprosessi ja siihen liittyvät säännöt
- Paralympiakomitean ja lajiliittojen tiedotusvelvollisuus asiasta
- Luokittelijoiden henkilökohtainen työ asian esillä pitämiseksi
  - > Ei velvoitetta, mutta yhteinen hyöty

Urheilijalla on oikeus ja velvollisuus tietää

- Luokittelukäsikirjassa:

Luokittelijoiden tulee kohdella urheilijaa ammattimaisesti, kunnioittavasti ja turvallisesti koko prosessin ajan. Heidän tulee antaa riittävästi tietoa luokittelutilanteesta ja lopputuloksesta sekä informoida protestimahdollisuudesta.

- Protestimahdollisuudesta kertominen on erittäin tärkeää
  - > Protesti ei ole luokittelijan epäonnistuminen!
  - > Tyytymättömyyden ilmaisun tulee ohjautua järjestelmään (Paralympiakomitea), ei luokittelijaan

Urheilijalla on oikeus ja velvollisuus tietää

- Luokittelukäsikirjassa:

Urheilija voidaan luokitella uransa aikana useampaan kertaan mm. seuraavista syistä:

- urheilijan vamma on muuttuva tai se etenee
  - urheilija on luokiteltu ennen 18 vuoden ikää
  - lajin luokittelusäännöt muuttuvat
- Urheilijalle tulee jokaisessa koulutuksessa ja luokittelutilanteessa korostaa, että on mahdollista, että luokittelu tehdään uudelleen

Urheilijalla on oikeus ja velvollisuus tietää

- Luokittelukäsikirjassa:

Kansainvälisen Paralympiakomitea IPC:n ohjeiston (International Standard for Classification Data Protection) tarkoituksena on varmistaa, että luokittelusta vastaavat tahot käyttävät luokittelutietoja johdonmukaisesti myös kansallisia lakeja ja EUn tietosuojakäytäntöä noudattaen.

- Urheilijalle tulee jokaisessa koulutuksessa ja luokittelutilanteessa korostaa, että on hänen (terveys)tietojaan käsitellään Suomen lain, EU:n tietosuojakäytännön ja IPC:n ohjeistuksen mukaisesti

Urheilijoiden käyttäminen viestin viejinä antidopingtyössä - pitkä tie nykyiseen SOME -aikakauteen

- Taustalla huonoja kokemuksia 2000 –luvun alusta
- Puhtaasti Paras –ohjelma 2008
  - > Tähdistöurheilijat
    - Hanna-Maria Seppälä
    - Jarkko Nieminen
    - Laura Lepistö
    - Salibandyjoukkue jne.
  - > Toimi alusta loppuun hyvin!
- SOME –aikakausi #puhtaastiparas
  - > Kuka tahansa urheilija voi profiloitua puhtaan urheilun lähettilääksi

ssaarra • Seuraa

ssaarra One of the joys of being an athlete, we report our whereabouts for every single day so the doping control can visit us whenever. Today the doorbell buzzed at 22:00. Blood🩸 and urine💧 from both of us. Now ready for bed.😴😴😴 #puhtaastiparas #suek #antidoping

paleantt Hullua :D

ssaarra @paleantt haha 😂 tavallaan, mut kaikkeen tottuu 😊

183 tykkäystä

27. MARRASKUUTA 2018

Kirjaudu sisään, jos haluat tykätä tai kommentoida

moriz_mainio • Seuraa

Kirkkonummi

moriz_mainio ADT dopingtestaajat pääsi meitsille ensimmäisinä kylään ja laitoin homman purkkiin jo 22 minuutissa joko oon jo suomen nopein?! 😊 #suomentestatuin #puhtaastiparas #ADT #ringsidegym

moriz_mainio @emilia 🙌👏

tony_bange 🙌

moriz_mainio @tony_bange 🙌 lets go champ! viooliver Kova

moriz_mainio @viooliver näi o näreet!

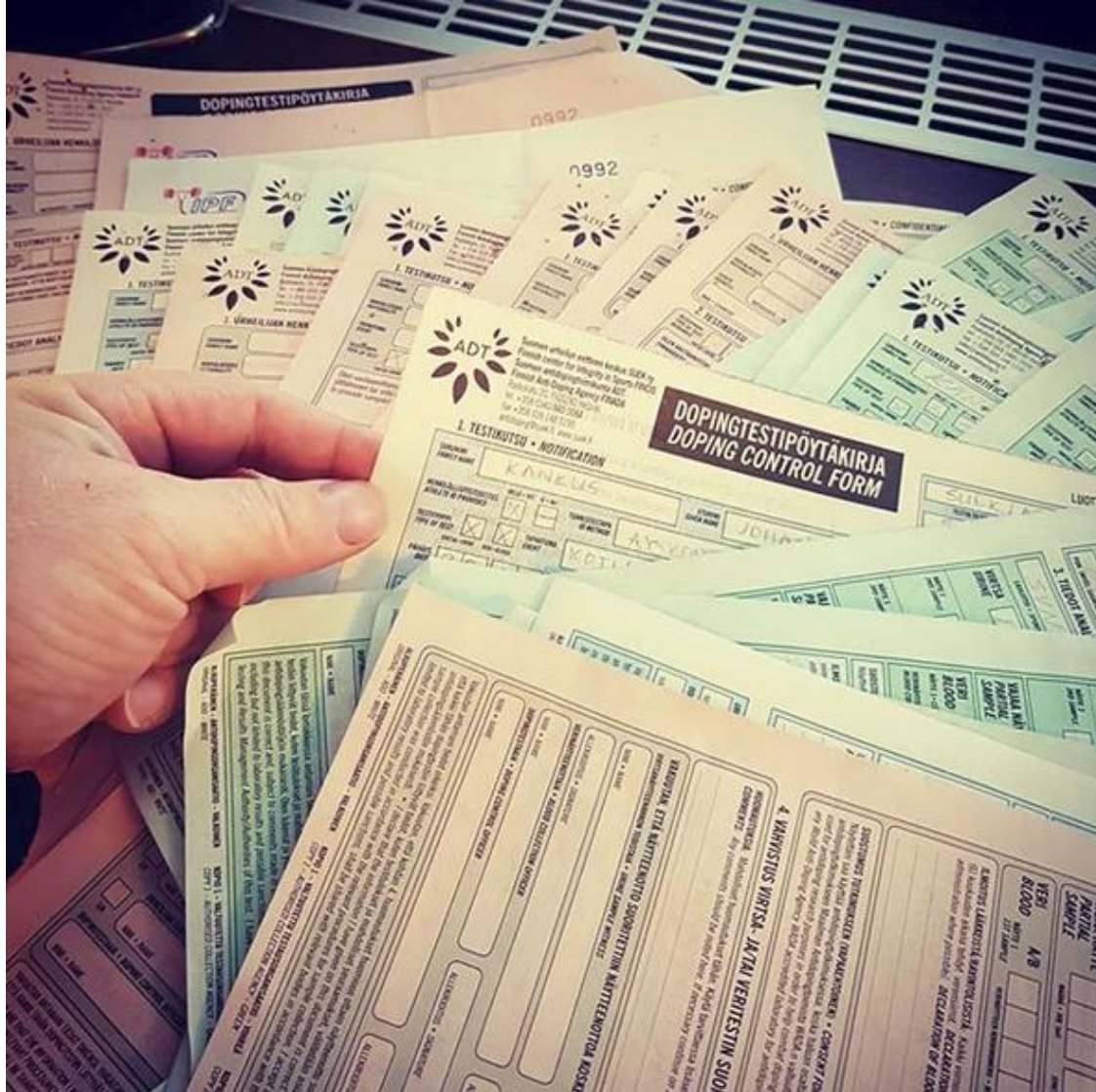

239 tykkäystä

9. SYYSKUUUTA 2018

Kirjaudu sisään, jos haluat tykätä tai kommentoida

johannakankus • Seuraa

johannakankus Se olisi sitten 27. dopingtesti takana. Kohti 30 mennään, vaikka vauhti hidastunut viime vuotena.

Luulin, että tänne perämeren pohjukkaan ei testaajat eksy, mutta luulin väärin. Sen verran massiivisesti lähti musta tavaraa heidän mukaan, että tuskin ovat heti takas tulossa. 🤔
Veri- ja virtsatesti DONE. #puhtaastiparas #kotitesti #antidopingfinland #suomenvoimanostoliitto #kuopionpainonnostajat #voimanosto #puhtaastiparasheijastin #veritesti #virtsatetesti #dopingtesti #kemi #arvokisat #tulossa

88 tykkäystä

30. LOKAKUUTA 2018

Kirjautu sisään, jos haluat tykätä tai kommentoida

Dopingtestit 2018

15.1.
1.2.
16.4
2.5.
10.5...

liukkonenap • Seuraa
Jyväskylä, Finland

liukkonenap Herätys kesäaamuun klo. 6:00. Ei pääse tiskiräitit tällä menolla loppumaan 🍷 #lidallstars #puhtaastiparas

Näytä kaikki 5 kommenttia

maximuskaren Puhdas ruumis, puhdas sydän, hyvä AP!

krisuharaldsson Olet suosittu 😊

miro.pa @liukkonenap pidä oma pää puhtaana
maximuskaren Sorry Liukkonen, pihan kesy orava sai myös sinun nimesi FB-sivuillani...

539 tykkäystä

10. TOUKOKUUTA 2018

Kirjaudu sisään, jos haluat tykätä tai kommentoida

ssaarra • Seuraa

ssaarra Meinas mennä yöhommiks, kun testaajat saapui kesken mun valmennushommien voimistelusalille. 🏃

#puhtaastiparas

Ei arvannut testaajat, että pääsevät seuraamaan rytmisen voimistelun treenejä kun tulivat painonnostajaa testaamaan. 😊 #suek #antidoping

212 tykkäystä

28. ELOKUUTA 2018

Kirjaudu sisään, jos haluat tykätä tai kommentoida

enni_nurmi • Seuraa

enni_nurmi Kaikki tärkeät tapahtumat osuu usein samalle päivälle: Amerikan kansallispäivä, mun synttärät ja dopingtesti. 🌟🥰 #puhtaastiparas #antidoping #suek #synttärät #racewalking

Näytä kaikki 26 kommenttia

monakatriina Oi paljon onnea 🥰❤️

monaelisabett Ihanaa synttäriä enni!! 🥰🥰❤️

katasophie Paljon onnea! 🌟

camcorbishley A doping test that's not a good Birthday present 🎁

krissukka Paljon Onnea! 🥰🌟

marianisula hyvää synttärii! 🥰

elisaneuvonen Ai että 🥰

eevaanniina Paljon onnee Enni! 🥰🌟

venlanora Onnea! 🥰

136 tykkäystä

4. HEINÄKUUTA 2018

Kirjaudu sisään, jos haluat tykätä tai kommentoida

Urheilija

Ymmärrä luokittelu myönteisenä osana urheilu-uraasi. Oikeudenmukaisen ja sinunkin puoleltasi rehellisen luokittelun avulla voit osoittaa kilpakumppaneillesi, faneillesi ja yhteistyökumppaneillesi olevasi reilu urheilija

Tutustu luokittelumenettelyyn ja tunne oikeutesi ja velvollisuutesi luokittelussa. **Käytä oikeuttasi ottaa avustaja mukaan luokitteluun**

Valmentaja

Osoita niin urheilijoille kuin muille urheilutoimijoille olevasi asiantunteva ja luokitteluun luottava myönteisellä suhtautumisellasi luokitteluun

Kerro urheilijalle ja hänen lähipiirilleen, että urheilijan uraan kuuluu luokittelu. Ole urheilijan avustajana luokittelussa, jos hän niin haluaa

Tunne urheilijan oikeudet ja velvollisuudet luokittelussa

Miten lisätä avoimuutta ja näkyvyyttä

- Urheilijoilla on mahdollisuus vaikuttaa oman lajinsa, faniensa ja suuren yleisön asenteisiin
  - > Asenne luokitteluun ja reiluun peliin
  - > Sosiaalisen median mahdollisuudet ja vaarat
  - > Urheilijoiden myönteiset viestit
    - Kokemus järjestelmän toimivuudesta
    - Urheilijoiden aidot hyvät kokemukset luokittelusta
    - ”Maksetut” urheilijat
      - / Esim. näkyvä kampanja Paralympiaurheilusta ja luokittelusta osana urheilua
- Eri toimijoiden myönteiset viestit
  - > Luokittelusta käytetyt termit ja sanamuodot
    - Päästään – joudutaan
    - Pitää – saa
    - Pakollinen - säännöstöön perustuva
    - Oikeus - velvollisuus

Luokittelija – Reilun urheilun mahdollistaja

- Alansa asiantuntija - ammattilainen
- Osaava ja koulutettu
- Luotettava
- Ylpeä roolistaan urheilussa

- Arvostettu
  - Luotettu
  - Osa järjestelmää
-
- *Paraurheilua ei olisi ilman luokittelua (Aija Saari)*

Luokittelija ja luokiteltava

- Parhaimmillaan kaksi ammattilaista kohtaavat ja kohtaamisen tuloksena on luokittelu tehty ja dokumentoitu
  - > Molemmat tietävät, mitä tulee tapahtumaan
  - > Molemmat käyttäytyvät rooliensa vaatimalla tavalla
  - > Molemmat ovat prosessiin tyytyväisiä riippumatta lopputuloksesta
- Molemmat osapuolet kokevat prosessin aikana olonsa turvalliseksi

Tunne - tieto

- Tunnekokemus luokittelusta jättää jäljen lopputuloksesta riippumatta
  - > Kokemus, että tulee kohdelluksi ihmisenä
  - > Kokemus, että tulee kohdelluksi oikeudenmukaisesti
- Tunnejälki on vahvempi kuin tietojälki
  - > Laadukkaasta toiminnasta rummuttaminen ei auta, jos kokemus toiminnasta on muuta
- Tunnejäljen muistaa pidempään kuin tietojäljen
  - > Vaikka koko luokittelun tulos olisi jo unohtunut, luokittelun tunnelma jää mieleen

Dopingtestaajajärjestelmä

- 29 akkreditoitua testaajaa
  - > Eri aloilla työskenteleviä henkilöitä, lukuisia terveydenhuoltoalan ihmisiä
  - > 1 päätoiminen testaaja (ja yksi verinäytteenottaja)
- Testaajakoulutus
  - > Kisälli-mestari –järjestelmä
  - > Käytännönkoe ja teoriakoe → akkreditointi
  - > Vuosittainen pakollinen koulutus (1 vkloppu)
  - > Testaajakauteen (2v) kuuluva testiauditointi ja kirjallinen koe

Palautteen kerääminen testaustoiminnassa → Laatu

- Urheilijalta pyydetään kommentit jokaisesta testistä kirjallisesti testipöytäkirjaan
- Raportit jokaisesta testistä testaajalta ja toimistolta (poikkeamat, lievät poikkeamat, vakavat poikkeamat)
  - > Asioita, joihin testaaja voi vaikuttaa ja joihin ei voi vaikuttaa
  - > Testaaja saa palautteen tekemistään poikkeamista
    - Vaatii palautteen antamisen ja palautteen saamisen harjoittelemista
- 3kk vuodessa (joka neljäs kuukausi, aloituskuukausi vaihtuu vuosittain) jokaiselta testatulta urheilijalta kysytään jälkikäteen sähköpostilla palaute kyseisestä testistä sekä yleisiä ajatuksia antidopingtyöstä (osa kysymyksistä kansainvälisissä tutkimuksissa käytettyjä)
- Testauspooliurheilijapalaute
- Lajiliittopalaute
- Testaajapalaute (palaute SUEKin toiminnasta työnantajana)
- Päivystyspuhelin

Mahdollisuus vaikuttaa

- Palautteen pyytäminen ja palautteeseen reagointi
  - Kaikkea ei voi muuttaa, mutta tärkeää on, tunne siitä, että tulee kuulluksi
    - > Jokaisessa dopingtestistä pyydetään kommentit ja palaute, jokainen palaute käsitellään ja tarvittaessa urheilijaan ollaan yhteydessä
- Olisiko mahdollista toteuttaa luokittelussa?

Urheilijan usko luokittelun oikeellisuuteen ja kilpakumppaneiden rehellisyyteen

- Asennekasvatuksen yksi suurimmista haasteista
- Kilpakumppanin epäily epärehellisyydestä syö urheilullista itsetuntoa
  - > On asioita joihin voi vaikuttaa ja joihin ei voi vaikuttaa: omaan harjoitteluun ja ammattimaiseen urheilijaelämään voi vaikuttaa, toisen henkilön luokitteluun ei voi vaikuttaa
    - Spekulointi ei edistä omaa menestymistä
    - Spekulointi ei edistä reilun pelin henkeä
- Valmentajien ja lähipiirin tuki siihen, ettei urheilija käytä energiaa asioihin, joihin ei voi vaikuttaa
- Luokittelijan viesti asiasta
  - > Unohtamatta kuitenkin rehellisyyttä siitä, että eriarvoisuutta ja huijaamista voi esiintyä

Testauksesta käytetyt ”teesit”

- Dopingvalvonta on puhtaan urheilijan etu
- Urheilijalla on oikeus osoittaa olevansa puhdas ja tämän voi osoittaa vain testien avulla
- Kun sinua testataan, voit olla varma, että myös kilpakumppaniasi testataan
- Testaaminen kuuluu huippu-urheiluun
- Vain parhaat urheilijat pääsevät testiin

Luokittelun teesit?

Luokittelu on yhteistyötä

- Jokaisella urheilun parissa toimivalla on mahdollisuus vaikuttaa yleiseen asenteeseen ja luoda luokitteluun oikeudenmukaisuuden ja luottamuksen ilmapiiriä
- Vammaisurheilussa toimivilta odotetaan asiantuntemusta myös luokitteluasioissa
- Sitoutuminen mahdollisesti toistuvaan luokittelutoimintaan on päätös, mikä mahdollistaa urheiluun osallistumisen

Urheilija

Kerro julkisesti myönteinen kantasi luokitteluun ja haasta muut urheilijat puhumaan luokittelutoiminnan puolesta

Tunne sinua koskevat luokittelusäännöt sekä tekemäsi sopimukset

Tiedä oikeutesi ja vastuusi.

A close-up photograph of a person's hands holding a black digital stopwatch. The person is wearing a white athletic shirt. The background is a vibrant blue with out-of-focus white lights, creating a bokeh effect. A semi-transparent green rectangular box is overlaid on the right side of the image, containing white text.

Valmentaja

Tue luokittelutoimintaa: älä hyväksy "luokittelussa huijataan" -asennetta

Tunne sinua ja urheilijaa koskevat luokittelusäännöt sekä tekemänne sopimukset ja auta valmennettavaasi noudattamaan niitä

Miten voin edistää luokittelua ja sen tunnettua?

Edistä luokittelua omilla teoillasi

- Kerro julkisesti kantasi luokitteluun ja haasta muutkin urheilijat puhumaan luokittelun merkittävyyden puolesta
- Puhu aiheesta sosiaalisessa mediassa
- Seuraa, viestiikö urheilija luokittelun puolesta esimerkiksi sosiaalisessa mediassa ja kannusta häntä tekemään niin
  - > tykkää ja jaa

Luokittelun tarkoitus

Turvata urheilijoiden oikeus reiluun ja puhtaaseen kilpailuun

Kunnioittaa urheilun ja lääketieteen etiikkaa

